

Sygn. akt IV CNP 46/16

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie ze skargi powoda  
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku  
Sądu Okręgowego w G.  
z dnia 20 lipca 2015 r., sygn. akt III Ca [...],  
w sprawie z powództwa C. Ś.  
przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Izby Celnej w G.  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 14 lutego 2017 r.,

**I. odrzuca skargę;**

**II. zasądza od C. Ś. na rzecz Skarbu Państwa**

**- Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę  
2400 (dwa tysiące czterysta) zł z tytułu kosztów postępowania  
kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 20 lipca 2015 r. powód C. Ś., w zamiarze spełnienia wymagania przewidzianego w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. oświadczył, że poniósł szkodę polegającą na utracie odszkodowania i zadośćuczynienia, łącznie w wysokości 36.844 zł; twierdził, iż pomiędzy wydaniem zaskarżonego orzeczenia a powstałą szkodą zachodzi związek przyczynowy, „gdyż jedyną przyczyną braku orzeczenia zapłaty odszkodowania i zadośćuczynienia jest ocena braku bezprawności działania i zaniechania organu celnego, co nastąpiło wobec naruszenia prawa materialnego i procesowego przez Sąd Okręgowy [...]”. Jako dowody i inne środki uwiarygodniające szkodę powód wskazał uzasadnienie zaskarżonego wyroku oraz dokumenty znajdujące się w aktach zakończonej sprawy, przedstawione dla wykazania jego roszczeń, w tym dwie umowy najmu auta zastępczego. Odnośnie do utraconego zadośćuczynienia skarżący, odwołując się do dowodów ze sprawy, podniósł, że w sprawie tej wykazywał, iż na skutek bezprawnych działań pozwanego doznał licznych dolegliwości wywołanych niezgodnym z prawem zaniechaniem pozwanego.

W odpowiedzi na skargę pozwany Skarb Państwa - Dyrektor Izby Celnej w G. zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o odrzucenie skargi lub odmowę przyjęcia jej do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie kosztów postępowania ze skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest dotknięta nieusuwalnym brakiem jednego z zasadniczych elementów konstrukcyjnych, o którym mowa w art. 424<sup>6</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Brak taki stanowi samodzielną podstawę odrzucenia skargi jako niedopuszczalnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2007 r., V CNP 8/07, niepubl.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadośćuczynienie obowiązkowi określonymu w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z koniecznością złożenia przez skarżącego oświadczenia, że szkoda wystąpiła, wskazania jej rodzaju, rozmiaru, czasu jej powstania, związku przyczynowego pomiędzy

wydaniem zaskarżonego skargą orzeczenia a zaistnieniem szkody oraz przedstawienia odpowiednich dowodów lub innych środków mających uwiarygodnić twierdzenia skarżącego w tym zakresie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140 i z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141).

Szkoda, której dotyczy skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, ma specyficzny charakter. Rozumie się przez nią uszczerbek majątkowy lub niemajątkowy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., III CNP 10/08, OSNC-ZD 2009, nr A, poz. 3 i z dnia z dnia 10 grudnia 2010 r., III CNP 48/10, niepubl.), który jest następstwem wydania zaskarżonego wyroku. Szkoda jest zatem późniejsza i wtórna w stosunku do orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia III CNP 57/06, niepubl. i z dnia 22 października 2014 r., IV CNP 23/14, niepubl.). W chwili wniesienia skargi szkoda musi już istnieć i nie wystarcza samo zagrożenie jej wystąpienia, chociażby było ono realne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05, OSNC 2006, nr 6, poz. 110 i wyrok z dnia 6 sierpnia 2008 r., II BP 68/07, OSNP 2010, nr 1-2, poz. 6). Szkodą jest tylko to, co wyszło z majątku skarżącego bądź też to, co do tego majątku nie weszło (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2014 r., III CNP 10/13, niepubl.).

Szkoda nie może być utożsamiana z przegraniem procesu. Okoliczność, że wydano orzeczenie niekorzystne dla strony, nie uwzględniając jej żądania, nie jest - zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego - równoznaczne z powstaniem uszczerbku majątkowego i poniesieniem szkody w rozumieniu art. 424<sup>1</sup> § 1 i art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Gdyby powołanie się na oddalenie powództwa bądź apelacji od wyroku oddalającego powództwo miało być wystarczające do spełnienia wymagania przewidzianego w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., jego wprowadzenie traciłoby sens (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2007 r., III BP 7/07, OSNP 2009, nr 1-2, poz. 11 i z dnia 8 grudnia 2009 r., III CNP 53/09, niepubl.).

Skarżący nie uprawdopodobnił wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie zaskarżonego orzeczenia. Powód, łącząc szkodę z utratą odszkodowania,

którego dochodził od strony pozwanej, w celu uwiarygodnienia swego twierdzenia przedstawił umowy najmu, z których nie wynika, aby poniósł z tego tytułu określone koszty. Co więcej, powód nawet nie twierdził, że uiścił jakiegokolwiek kwoty na podstawie tych umów, co zresztą nie dziwi w kontekście ich treści. Powód nie uprawdopodobnił zatem, że w chwili wniesienia skargi istniał już uszczerbek majątkowy, a tym samym, że szkoda taka wystąpiła. Z wywodów skargi wynika ponadto, że skarżący zasadniczo łączył szkodę związaną z nieuzyskaniem żadanego od pozwanego odszkodowania z samym oddaleniem powództwa; nie wziął przy tym pod uwagę, że szkoda, której naprawienia dochodził w zakończonym prawomocnie procesie nie jest tożsama ze szkodą, którą można by bezpośrednio wiązać z wydaniem zaskarżonego wyroku.

Powód, powołując się na szkodę w postaci „utraconego” zadośćuczynienia, ograniczył się do wymienienia dowodów świadczących o jego leczeniu, pochodzących sprzed wszczęcia pierwszej sprawy, które nie stanowią podstawy do stwierdzenia związku z ewentualną szkodą, jakiej powód miałby doznać na skutek wydania orzeczenia przez Sąd Okręgowy.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 424<sup>8</sup> § 1 k.p.c. O kosztach postępowania ze skargi rozstrzygnięto stosownie do art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 w zw. z art. 391 § 1, art. 398<sup>21</sup> i art. 424<sup>12</sup> k.p.c.

jw

I.n